

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.015.04.2020

Dariusz Bożek
Prezydent Miasta Tarnobrzega
Urząd Miasta Tarnobrzega
ul. Kościuszki 32, 39 - 400 Tarnobrzeg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/081 – Realizacja programów rewitalizacji i ich efekty

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Tarnobrzega ul. Tadeusza Kościuszki 32, 39-400 Tarnobrzeg ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Bożek, Prezydent Miasta Tarnobrzega od 23 października 2018 r., zwany dalej Prezydentem. W okresie objętym kontrolą funkcję Prezydenta Miasta Tarnobrzega pełnili: Grzegorz Kielb, Kamil Kalinka, Anna Pekár ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja procesu rewitalizacji. 2. Efekty prowadzonej rewitalizacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016 - 2020 (III kwartał) ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Agnieszka Pomykała, starszy inspektor k. p., upoważnienie do kontroli nr LRZ/123/2020 z dnia 8 września 2020 r.

(akta kontroli str. 1 - 9)

---

¹ Dalej: Gmina, Miasto lub Urząd.

² Grzegorz Kielb od 9 grudnia 2014 r. do 21 lutego 2018 r., Kamil Kalinka od 8 marca 2018 r. do 20 lipca 2018 r., Anna Pekár od 20 lipca 2018 r. do 18 listopada 2018 r.

³ Badaniami kontrolnymi objęte były również działania i zdarzenia, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena kontrolowanej działalności

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) realizacja procesu rewitalizacji przez Gminę w pełni nie odpowiadała założeniom przyjętym w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Tarnobrzega na lata 2016 - 2023*⁵. Z zaplanowanych 37 projektów podstawowych w pełnym zakresie zrealizowano pięć, w ograniczonym siedem, w trakcie realizacji było 10 i nie zrealizowano 15 zadań. Z czterech dodatkowych projektów nie zrealizowano żadnego, a jedynie podjęto działania w celu realizacji jednego zadania. Realizacja 17 projektów była prowadzona ze źródeł wskazanych w programie. Podmioty wskazane w LPR, jako odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów podstawowych osiem zadań sfinansowały ze środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł m.in. z powodu nieuzyskania dofinansowania ze źródeł wskazanych w programie.

Postępowania o udzielenie zamówień publicznych zostały przeprowadzone prawidłowo, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych*⁶ i wewnętrznymi regulacjami. Ewidencja dochodów i wydatków była prowadzona na kontach zgodnie z przepisami prawa i zakładowym planem kont.

NIK negatywnie ocenia brak działań w zakresie partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania LPR, w szczególności brak jej dojrzałych form, a jedynie ograniczenie się do informowania o realizowanych projektach.

W ocenie NIK monitoring procesu rewitalizacji był prowadzony nierzetelnie i niezgodnie z zapisami LPR, ze względu na nieprawidłowe wyliczanie wskaźników rezultatu, które były podawane w odniesieniu do całego miasta, a nie do obszaru rewitalizacji. Brak określenia dla kluczowych wskaźników rezultatu (monitoringu) wartości bazowych i docelowych dla obszaru rewitalizacji nie pozwalał na realną ocenę działań podejmowanych w ramach wdrażania programu. W monitoringach brakowało wartości wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów podstawowych i pozostałych.

NIK zwraca uwagę, że pomimo zapisów programu dotyczących ewaluacji nie przeprowadzono *oceny w trakcie realizacji działań*, która miała udzielić odpowiedzi czy przyjęte cele oraz podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku. Ponadto, mimo występowania takich przesłanek jak: brak realizacji 15 projektów, realizacja siedmiu projektów w ograniczonym zakresie, realizacja projektów niezgodnie z przyjętym harmonogramem, nie dokonywano aktualizacji LPR w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Obszar

Opis stanu faktycznego

1. Realizacja procesu rewitalizacji.

1.1. W LPR zarządzanie realizacją programu przypisano Wydziałowi Rozwoju Miasta i Funduszy Pomocowych⁷. Żaden z jego pracowników nie miał w zakresie obowiązków jednoznacznie wskazanych zadań z zakresu wdrażania i monitorowania LPR. Prezydent wyjaśnił, że ww. zadania nie zostały wpisane wprost w *karty zadań stanowisk pracy*, ale mieszczą się w zakresie obowiązków Naczelnika i jednego pracownika Wydziału RMiFP, jako: opracowywanie programów

⁵ Uchwała nr XLII/415/2017 Rady Miasta Tarnobrzega w sprawie przyjęcia *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tarnobrzega na lata 2016-2023*, Uchwała nr XVII/182/2019 Rady Miasta Tarnobrzega w sprawie przyjęcia *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tarnobrzega na lata 2016-2023 – aktualizacja*, dalej: LPR lub program.

⁶ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*, Dz.U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm., dalej: pzp.

⁷ Dalej: Wydział RMiFP.

i analiz potrzebnych do aplikowania o środki i przygotowanie i opracowanie materiałów i danych niezbędnych do złożenia wniosków ze środków programów pomocowych. W zakresach czynności Naczelnika i pracownika Wydziału RMiFP nie dokonano podziału obowiązków w sposób szczegółowy.

Prezydent powołał zarządzeniem⁸ Zespół ds. Rewitalizacji⁹ na czas przygotowania i realizacji LPR. Zespół pełnił funkcję organu opiniodawczo - doradczego, w zakresie monitorowania etapów realizacji i wdrażania LPR oraz oceny skuteczności działań. W jego skład wchodzili m.in.: Zastępca Prezydenta, jako przewodniczący, Naczelnik Wydziału RMiFP, jako Koordynator oraz przedstawiciele: MOPR¹⁰, PUP¹¹, TARR¹², Tarnobrzeskich Wodociągów Sp. z o.o., Spółdzielni Mieszkaniowej Siarkowiec.

(akta kontroli, str. 10 - 13, 475, 539 - 543)

Przyjęty w Gminie proces wdrażania odpowiadał rozwiązaniom przyjętym w LPR, gdzie wskazano kluczowe działania związane z realizacją programu i komórki organizacyjne, które były za nie odpowiedzialne. Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń, opracowywanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych powierzono podmiotom realizującym zadania ujęte w LPR przy współpracy z Wydziałem RMiFP.

Odpowiedzialność m.in.: za ocenę aktualności i stopnia realizacji programu, monitoring, bieżącą i stałą komunikację z mieszkańcami miasta w zakresie założeń rewitalizacji, postępów w realizacji, zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez mieszkańców miasta uwag i opinii powierzono Prezydentowi, Wydziałowi RMiFP oraz Zespołowi. W LPR Radzie Miasta powierzono uchylene uchwały w sprawie programu w całości lub w części, w przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji programu osiągnięcia celów w nim zawartych.

Mechanizmy współpracy pomiędzy poszczególnymi osobami, komórkami organizacyjnymi, Radą Miasta w zakresie wdrażania LPR nie zostały szczegółowo określone. Prezydent wyjaśnił, że osoby odpowiedzialne za wdrażanie LPR były odpowiedzialne za współpracę z mieszkańcami, komórkami organizacyjnymi Urzędu, Radą Miasta.

(akta kontroli, str. 474 - 478, 540 - 543, 586)

Pracownicy Wydziału RMiFP mieli przygotowanie merytoryczne w zakresie rewitalizacji. W 2018 r. uczestniczyli w szkoleniach pn. *Rewitalizacja w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020* organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego¹³. Ponadto w 2016 r. uczestniczyli m.in.: w szkoleniu pn.: *Środki dla jednostek samorządu terytorialnego na rewitalizację, inwestycje energooszczędne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, Nowe wyzwania w rewitalizacji – Spotkanie edukacyjne dla gmin województwa podkarpackiego*, a w 2017 r. w szkoleniu warsztatowym dla jednostek samorządu terytorialnego pn. *Rewitalizacja - Podsumowanie i nowe wyzwania*.

(akta kontroli, str. 582 - 585)

---

⁸ Zarządzenie nr 368/2016 Prezydenta Miasta Tarnobrzega z dnia 13 września 2016 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Rewitalizacji, zmienione zarządzeniami: nr 191/2019 z dnia 22 maja 2019 r. i nr 355/2019 z dnia 10 października 2019 r.

⁹ Dalej: Zespół.

¹⁰ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.

¹¹ Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu.

¹² Tarnobrzeska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

¹³ Dalej: Urząd Marszałkowski.

1.2. W LPR przyjęto, iż partycypacja społeczna jest jednym z filarów rewitalizacji. Planowano zwiększenie udziału społecznego w życiu publicznym na obszarze rewitalizacji poprzez:

- udział mieszkańców w szeregu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zarówno, jako odbiorców jak i planistów działań rewitalizacyjnych,
- uczestnictwo mieszkańców w planowanych dla każdego projektu cyklu osobnych konsultacji społecznych, w trakcie, których mieszkańcy mieli mieć możliwość wpływania na sposoby realizacji projektu oraz jego ostateczny kształt,
- bierne formy konsultacji, w tym: zamieszczanie informacji na stronach internetowych Miasta oraz w lokalnych mediach, umieszczanie formularzy konsultacyjnych na stronach internetowych,
- czynne formy konsultacji, w tym spotkania i wywiady z mieszkańcami,
- działalność Zespołu, do którego zadań należało m.in. opiniowanie procesu monitoringu z realizacji programu oraz skutków jego realizacji.

W LPR zawarto zasady partycypacji, którymi Miasto miało się kierować w realizacji procesu rewitalizacji. Ww. zasady dotyczyły m.in.: dwustronnego przepływu informacji, rzetelnego diagnozowania i prezentowania informacji, angażowania społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych, wieloetapowości i wieloaspektowości działań konsultacyjnych.

(akta kontroli, str. 472 - 474)

Na etapie wdrażania i monitorowania LPR udział różnych grup interesariuszy, w tym: mieszkańców, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą został ograniczony jedynie do zamieszczania na stronie internetowej Miasta informacji o programie i monitoringów programu za lata: 2017 - 2018 i za 2019 r. Brakowało czynnych form partycypacji społecznej takich jak spotkania i wywiady z mieszkańcami.

Prezydent wyjaśnił, że: *każdy mieszkaniec miał możliwość złożyć zapytanie dotyczące prac urzędu miasta, w tym programu LPR. Gmina otrzymała zapytania od mieszkańców, radnych, czy posta dotyczące realizacji wybranych projektów np. obwodnicy, projektów współfinansowanych ze środków unijnych, na które na bieżąco udzielała informacji, w formie mailowej czy pisemnej. Prezydent na każdej sesji rady miasta przedstawia informacje radnym o realizowanych projektach, w tym w ramach LPR.*

(akta kontroli, str. 569 - 581, 767 - 774)

Na etapie wdrażania latach 2016 - 2020 (III kwartał), z wyjątkiem konsultacji społecznych dotyczących aktualizacji LPR w 2019 r., w zakresie projektów podstawowych o numerach 35¹⁴ i 36¹⁵, nie przeprowadzono innych konsultacji społecznych. Aktualizacja LPR w zakresie ww. projektów dotyczyła zapewnienia spójności zapisów programu i wniosków o dofinansowanie dla tych projektów składanych w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020*¹⁶.

Konsultacje społeczne związane z aktualizacją LPR dotyczącą ww. projektów trwały 5 dni (od 13 do 18 września 2019 r.) i przeprowadzone były w formie zbierania uwag, propozycji, opinii wyłącznie w formie papierowej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego zamieszczonego w BIP¹⁷ i na stronie internetowej Urzędu. Wpłynęły dwie uwagi, z których jedna dotyczyła projektu nieobjętego konsultacjami, a druga m.in. bezpieczeństwa ruchu rowerowego na

¹⁴ Projekt podstawowy nr 35 pn. *Aktywizacja zawodowa mieszkańców rewitalizowanych obszarów Tamobrzeża.*

¹⁵ Projekt podstawowy nr 36 pn. *Wsparcie przedsiębiorczości na rewitalizowanym obszarze gminy Tamobrzeż.*

¹⁶ Dalej: RPO WP 2014 - 2020.

¹⁷ Biuletyn Informacji Publicznej.

ścieżkach rowerowych oraz stanu nawierzchni dróg i chodników w mieście. Zespół odrzucił uwagi, gdyż nie odnosiły się do zakresu aktualizacji LPR i zaopiniował pozytywnie raport dotyczący konsultacji społecznych. Ponadto pozytywnie ocenił zmiany wprowadzane w wyniku aktualizacji LPR.

Na etapie monitorowania w latach 2016-2020 (III kwartał) nie przeprowadzano konsultacji społecznych.

(akta kontroli, str. 587 - 616, 767 - 774)

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) prowadzono *bierno formy* partycypacji społecznej polegające m. in. na:

- umieszczeniu w *Raporcie o Stanie Miasta Tarnobrzega* za 2018 r. i 2019 r. informacji dotyczących realizacji projektów podstawowych i pozostałych i poddaniu go debacie na sesji Rady Miasta oraz zamieszczeniu na stronie internetowej Urzędu w zakładce *Raport o Stanie Miasta*,
- umieszczeniu informacji o czterech (11%) projektach podstawowych zrealizowanych oraz o trzech (5%) projektach podstawowych będących w trakcie realizacji na stronie internetowej Urzędu¹⁸,
- zamieszczeniu informacji o projekcie (nr 4) zrealizowanym przez MOPR na stronie internetowej Urzędu oraz portalu *echadnia.eu/podkarpackie*¹⁹,
- przekazaniu informacji dotyczących m.in. realizacji projektu podstawowego nr 27 na konferencji prasowej zrealizowanej w 2018 r.,
- przekazaniu informacji przez Prezydenta na konferencji prasowej w trakcie trwania kontroli²⁰ o zgłoszeniu projektów podstawowych o numerach 31 i 32 do Krajowego Planu Odbudowy, jako zadania tego planu pn. *Budowa infrastruktury turystycznej wokół Jeziora Tarnobrzieskiego budowa Centrum Sportów Wodnych oraz renowacja obiektu Tarnobrzieski Dom Kultury*.

W związku z aktualizacją LPR w zakresie dwóch projektów podstawowych (nr 35 i nr 36) przeprowadzono dla nich konsultacje społeczne oraz dla projektu nr 36 umieszczono informacje o stopniu realizacji na stronie podmiotu realizującego (TARR).

W przypadku 25 (68%) projektów podstawowych i czterech pozostałych (100%) nie były podjęte żadne działania związane z partycypacją społeczną, za wyjątkiem zamieszczenia informacji o LPR w *Raporcie o Stanie Miasta* za 2018 r. i 2019 r.

(akta kontroli, str. 561- 564, 617 - 696)

1.3. W LPR zaplanowano 37 projektów podstawowych (z tego: 23 infrastrukturalnych²¹, 13 społecznych²², jeden środowiskowo-infrastrukturalny²³) oraz cztery projekty pozostałe infrastrukturalne. Projekty podstawowe zaplanowano na łączną kwotę 200.602 tys. zł, a projekty pozostałe na łączną kwotę 12.400 tys. zł. Projekty podstawowe planowano sfinansować m. in.:

- z RPO WP na lata 2014 - 2020 w tym: Oś Priorytetowa IV *Ochrona Środowiska i dziedzictwa kulturowego*, Działanie 4.4 *Kultura*, Oś Priorytetowa VI *Spójność przestrzenna i społeczna*, Działanie 6.2 *Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej*, Poddziałania 6.2.1. *Infrastruktura ochrony zdrowia* i 6.2.2 *Infrastruktura pomocy społecznej*, Działanie 6.3 *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej*, Oś Priorytetowa VIII *Integracja społeczna*, Działanie 8.3 *Zwiększenie dostępu do usług*

¹⁸ W tym projekt nr 27 LPR.

¹⁹ Projekt nr 4 LPR pn. *KIS Tarnobrzeg włącz się od dziś*.

²⁰ Konferencja prasowa odbyła się 8 października 2020 r.

²¹ Projekty o numerach: 1, 2, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37.

²² Projekty o numerach: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 35, 36.

²³ Projekt nr 20.

społecznych i zdrowotnych dedykowane konkursy dla obszarów funkcjonalnych, Działanie 8.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i Działanie 8.2 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem prowadzona przez ośrodki pomocy społecznej/powiatowe centra pomocy rodzinie, Oś Priorytetowa III Czysta Energia, Działanie 3.2 Modernizacja energetyczna budynków, Oś Priorytetowa V Infrastruktura komunikacyjna Działanie 5.1 Infrastruktura drogowa – projekty z zakresu dróg wojewódzkich, Oś Priorytetowa III Czysta Energia, Działanie 3.2 Modernizacja energetyczna budynków,

- z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Oś Priorytetowa II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.5 Poprawa, jakości środowiska miejskiego,
- ze środków własnych Gminy,
- z Programu rozwoju dróg gminnych i powiatowych Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa,
- ze środków własnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację projektów i zaciągniętych przez nie kredytów,
- ze środków prywatnych.

Projekty dodatkowe planowano sfinansować m. in.:

- ze środków własnych Gminy,
- z RPO WP 2014 - 2020 (w tym: Oś Priorytetowa III Czysta Energia, Działanie 3.2 Modernizacja energetyczna budynków, Oś Priorytetowa VI Spójność przestrzenna i społeczna, Działanie 6.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej, Poddziałanie 6.2.1 Infrastruktura ochrony zdrowia),
- z Programu rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej – programy wojewódzkie Ministerstwa sportu i turystyki.

Do 30 października 2020 r. zrealizowano pięć projektów podstawowych w pełnym zakresie i siedem projektów podstawowych w ograniczonym zakresie. Dla 10 projektów rozpoczęto realizację, z tego: sześć realizowała Gmina²⁴ i cztery inne podmioty²⁵. Nie zostało zrealizowane 15 przedsięwzięć podstawowych, w tym dla trzech złożono wnioski o dofinansowanie²⁶, które do czasu zakończenia kontroli nie zostały zweryfikowane. Dla trzech projektów pozostałych nie rozpoczęto realizacji. Dla projektu dodatkowego nr 1 rozpoczęto procedurę przetargową na dokumentację projektową.

(akta kontroli, str. 459, 699 - 720)

Do Wieloletniej Prognozy Finansowej²⁷ zostały wprowadzone kwoty dotyczące siedmiu projektów podstawowych z 27²⁸ realizowanych lub współfinansowanych przez Gminę projektów (z tego: 25 podstawowych i dwóch pozostałych). Kwoty dotyczące 17²⁹ podstawowych i dwóch projektów dodatkowych, których realizację lub współfinansowanie w LPR przypisano Gminie nie ujęto WPF. Projekty podstawowe o numerach 9 i 19 zostały zrealizowane częściowo w ciągu 2017 r., a projekt o numerze 16 został całkowicie zrealizowany w 2018 r. Przedsięwzięcie nr 34 planowano zrealizować do końca 2020 r. W związku z tym, iż ww. zadania zostały lub są realizowane w ciągu jednego roku odpowiednie kwoty zostały

²⁴ Projekty podstawowe o numerach: 17, 20, 27, 29, 30, 34.

²⁵ Projekty podstawowe: nr 22 realizowany przez Parafię Rzymsko-Katolicką p/w Matki Bożej Nieustającej Pomocy, nr 33 realizowany przez Jacht Klub „Siarkopol”, nr 35 realizowany przez PUP, nr 36 realizowany przez TARR S.A.

²⁶ Projekty podstawowe o numerach: 28, 31, 32.

²⁷ Dalej: WPF.

²⁸ Gmina jest podmiotem odpowiedzialnym za realizację 13 projektów podstawowych o numerach: 1, 9, 17, 18, 19, 20, 21, 27, 28, 29, 30, 31, 34 oraz dwóch pozostałych o numerach: 1, 2. Wg LPR Gmina zobowiązała się do współfinansowania projektów o numerach: 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16.

²⁹ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 28, 30, 31, 34.

zabezpieczone w uchwałach budżetowych w latach, których przewidziano ich realizację.

Skarbnik i Prezydent wyjaśnili, że dziesięć projektów podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 21 i projekt pozostały o numerze 2, nie zostały ujęte w WPF z uwagi na to, że Gmina Tarnobrzeg nie realizowała ww. projektów oraz że kwoty przewidziane na realizację projektów podstawowych o numerach 28 i 31 zostaną wprowadzone do WPF i uchwały budżetowej po uzyskaniu dofinansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Projekt nr 30 pn. Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na rewitalizowanym obszarze miasta Tarnobrzega wokół Jeziora Tarnobrzeskiego był w trakcie realizacji przez spółkę Miejską Tarnobrzeską Wodociągi Sp. z o.o. Gmina wspierała spółkę zgodnie z przyjętym Uchwałą Rady Miasta Tarnobrzega³⁰ „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Tarnobrzeskich Wodociągów Spółka z.o.o. na lata 2017 - 2020”. W latach 2017 - 2020 środki Gminy Tarnobrzeg na dokapitalizowanie Spółki zostały ujęte w uchwałach budżetowych.

Podmiotem realizującym projekt nr 18 jest Gmina Tarnobrzeg. Budynek przychodni nr 1 i nr 3 są nieruchomością wspólnymi i działają w nich Wspólnoty Lokali. Gmina jest właścicielem w części budynków i członkiem Wspólnoty. Koszty remontów w częściach wspólnych ponosiła Gmina proporcjonalnie do wielkości udziałów. Środki finansowe na remont zostały zabezpieczone w uchwałach budżetowych.

Ponadto Skarbnik i Prezydent wyjaśnili, że w przypadku projektu nr 1 z listy projektów dodatkowych, po uzyskaniu przez Gminę środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych zostały we wrześniu 2020 r. na sesji Rady Miasta Tarnobrzega zabezpieczone środki w wys. 900 tys. zł na realizację niniejszego zadania w 2021 r.

(akta kontroli, str. 699 - 720, 751 - 764)

Kwoty przewidziane na realizację 13 projektów podstawowych³¹ i jednego pozostałego³² zostały zaplanowane w uchwałach budżetowych. W uchwałach budżetowych nie przewidziano kwot na realizację 11 i jednego pozostałego z 25 zadań podstawowych i dwóch pozostałych, których podmiotem odpowiedzialnym za realizację lub współfinansowanie była Gmina.

Skarbnik i Prezydent wyjaśnili, że projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 28, 31 oraz pozostały o numerze 2 nie zostały wprowadzone do budżetu Gminy Tarnobrzeg z uwagi na to, że nie były zrealizowane przez Gminę Tarnobrzeg. Powodem niezrealizowania w/w zadań jest trudna sytuacja finansowa Gminy i brak programów pomocowych, które mogłyby wspierać tego rodzaju projekty. W przypadku projektu nr 28 i 31 Gmina w miesiącu wrześniu złożyła wniosek o dofinansowanie do Krajowego Planu Odbudowy, obejmujący zakładany zakres projektów, aktualnie trwa procedura oceny projektu. Po uzyskaniu dofinansowania zadanie zostanie wprowadzone do budżetu Gminy i wieloletniej prognozy finansowej po uzyskaniu dofinansowania (projekt zaplanowany do realizacji w latach 2021 - 2026) zgodnie z zakładanym montażem finansowym.

(akta kontroli, str. 751 - 764, 766)

---

³¹ Projekty podstawowe o numerach: 1, 4, 8, 9, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 29, 30, 34, w tym współfinansowane przez Gminę projekty nr 4, 8, 16.

³² Projekt nr 1 z listy projektów pozostałych LPR.

Z 37 projektów podstawowych w pełnym zakresie zrealizowano pięć zadań³³ i w ograniczonym zakresie siedem zadań³⁴.

Prezydent wyjaśnił, że *projekty zostały zrealizowane częściowo z uwagi na dostępność środków finansowych. Realizacja pozostałego zakresu uzależniona jest od pozyskania środków na współfinansowanie, m.in. w ramach ogłoszonych naborów w nowej perspektywie UE w latach 2021 - 2027.*

(akta kontroli, str. 767 - 774)

Projekty podstawowe o numerach: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 16, 18, 19, 23, 25, 26, 30, 34 zostały zrealizowane w zakładanym w LPR przedziale czasowym³⁵. Przesunięcie terminu realizacji w stosunku do wskazanego w LPR nastąpiło dla sześciu projektów podstawowych, z tego:

- dla projektu nr 17 ze względu na upadłość firmy wykonawczej konieczne było ponowne przeprowadzenie procedury przetargowej, co przyczyniło się do przesunięcia terminu zakończenia realizacji zadania z 2019 r. na 2020 r.,
- dla projektu nr 20 z uwagi na nierozstrzygnięcie procedury przetargowej w zakładanym terminie. Gmina ogłaszała przetarg trzykrotnie na wyłonienie wykonawcy, co spowodowało przesunięcie zakładanego pierwotnego terminu z lat 2018 - 2019 na lata 2018 - 2020,
- dla projektu nr 27 ze względu na podpisanie umowy o dofinansowanie 26 marca 2019 r. oraz na zakres i skalę przedsięwzięcia, która nie była znana na etapie planowania terminów realizacji w LPR, nastąpiło przesunięcie terminu realizacji z lat 2018 - 2020 na lata 2019 - 2021,
- dla projektu nr 29 w związku z wybraniem projektu do dofinansowania przez Zarząd Województwa Podkarpackiego z listy rezerwowej konkursu i podpisaniem umowy o dofinansowanie 31 września 2019 r. nastąpiło przesunięcie terminu realizacji z lat 2018 - 2020 na lata 2017 - 2021.

Przesunięcie terminów realizacji projektów nr 22 i nr 33 wynikało z niewystarczającej dostępności środków finansowych na realizację.

Opóźnienia w realizacji ww. projektów - z wyjątkiem projektu nr 27 - nie wpłynęły na realizację pozostałych zadań. Termin zakończenia realizacji projektu nr 27 miał wpływ na realizację projektów nr 35 i nr 36 i był jedną z przyczyn aktualizacji LPR w zakresie tych dwóch zadań, w tym zmiany terminu rozpoczęcia i zakończenia ich realizacji.

(akta kontroli, str. 699 - 720, 779 - 781)

W trakcie realizacji było 10 projektów, a 15 projektów pozostało niezrealizowanych³⁶. Z czterech projektów pozostałych rozpoczęto realizację jednego projektu³⁷, trzy projekty były niezrealizowane. Z 15 projektów niezrealizowanych dla projektu nr 28 przewidywany w LPR termin realizacji przypadają na lata 2021 - 2023. Gmina 11 września 2020 r., w celu pozyskania środków finansowych na realizację ww. projektu złożyła wniosek o dofinansowanie do Krajowego Planu Odbudowy. Pozostałe 14 projektów podstawowych³⁸ zostało niezrealizowane, mimo iż wg zapisów LPR wynikało, że powinny być zakończone lub w trakcie realizacji.

Prezydent wyjaśnił, że projekty nie zostały zrealizowane ze względu na brak środków na realizację. Gmina nie złożyła wniosku o dofinansowanie projektu nr 3 z uwagi na to, że planowany zakres rzeczowy nie odpowiadał typom i formom

³³ Projekty podstawowe o numerach: 4, 7, 8, 16, 25.

³⁴ Projekty podstawowe o numerach: 1, 2, 9, 18, 19, 23, 26.

³⁵ Projekty podstawowe o numerach 30 i 34 były w trakcie realizacji.

³⁶ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 24, 28, 31, 32, 37.

³⁷ Projekt dodatkowy nr 1.

³⁸ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 24, 31, 32, 37.

wsparcia przewidzianym w konkursie, dla ostatecznych odbiorców z terenów MOF do Działania 8.3. Projekty nr 5 i nr 6 zostały odrzucone na etapie konkursu. Projekty nr 31 i nr 32 nie zostały zrealizowane z uwagi na brak programów wspierających tego rodzaju zadania. W celu realizacji ww. projektów Gmina złożyła wnioski o dofinansowanie do Krajowego Planu Odbudowy. Gmina nie złożyła wniosku o dofinansowanie w kolejnym naborze do NFOŚiGW³⁹ w ramach działania 2.5 *Poprawa środowiska miejskiego* z uwagi na trudną sytuację finansową Miasta.

Projekty za realizację, których odpowiedzialne były inne podmioty (w tym: Stowarzyszenie Esteka, Szkoła Podstawowa nr 10, Wspólnota Mieszkaniowa Targowa 4A w Tarnobrzegu⁴⁰, TARR S.A.) nie zostały zrealizowane ze względu na: niepozyskanie środków na realizację (projekt nr 10, nr 24, nr 37), trudną sytuację finansową Szkoły Podstawowej nr 10 (projekty nr 11, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15). Prezydent wyjaśnił, że *trzy projekty dodatkowe nie zostały zrealizowane z uwagi na brak pozyskanych środków na ich współfinansowanie*.

Projekty podstawowe nr 3, nr 5, nr 6 nie będą realizowane m. in. z uwagi na brak możliwości pozyskania środków finansowych (projekt nr 3), zmianę sytuacji społecznej w wyniku, której wskazana w LPR grupa docelowa uległa zmianie (projekt nr 6), pokrywanie się działań podejmowanych w ramach realizowanego projektu nr 4 z planowanymi do podjęcia w projekcie nr 5.

Realizację projektów nr 28, nr 31, nr 32 w latach 2021 - 2026 Gmina uzależnia od pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie złożonego do Krajowego Planu Odbudowy. Projekty nr 10, nr 21 i nr 37 będą realizowane, jeżeli w latach 2021 - 2027 pojawią się możliwości uzyskania współfinansowania z UE. Przedsięwzięcia nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15 nie będą realizowane z powodu trudnej sytuacji finansowej Szkoły Podstawowej nr 10 i Gminy. Projekt nr 11 planowany jest do realizacji w latach 2021 – 2023 w zmienionym zakresie.

Gmina nie miała informacji, z jakich przyczyn projekt podstawowy nr 24 nie został zrealizowany oraz czy będzie realizowany w przyszłości.

Realizację projektów dodatkowych nr 2, nr 3 i nr 4 Gmina uzależnia od pojawienia się możliwości uzyskania dofinansowania w ramach naborów ogłaszanych przez NFOŚiGW, Urząd Marszałkowski w latach 2021 - 2027.

(akta kontroli, str. 699 - 720, 767 - 775)

W LPR przewidziano realizację 37 projektów podstawowych (z tego: za realizację 13 w pełnym zakresie odpowiedzialna była Gmina i 24 inne podmioty⁴¹) oraz cztery projekty pozostałe (z tego: za realizację dwóch była odpowiedzialna Gmina i pozostałych dwóch inne podmioty⁴²). Z 24 przedsięwzięć podstawowych, za których realizację odpowiedzialne były inne podmioty nie zrealizowano 12 projektów⁴³, pięć zrealizowano w zakresie wskazanym w LPR⁴⁴, w ograniczonym zakresie zrealizowano trzy projekty⁴⁵, a w trakcie realizacji było cztery zadania⁴⁶. Trzy projekty zostały zrealizowane częściowo ze względu na ograniczone zasoby

³⁹ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

⁴⁰ Dalej: Wspólnota Mieszkaniowa.

⁴¹ W tym: MOPR, Stowarzyszenie Esteka, Szkoła Podstawowa nr 10, Przedszkole nr 12, Parafia Rzymsko – Katolicka p/w Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Spółdzielnia Mieszkaniowa Siarkowiec, Wspólnota Mieszkaniowa Targowa 4A, Tarnobrzeńska Spółdzielnia Mieszkaniowa, Klub Kajakowy Jezioro Tarnobrzeg, Jacht Klub Siarkopol, PUP w Tarnobrzegu, TARR S.A.

⁴² W tym: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego w Tarnobrzegu, MOSiR Tarnobrzeg.

⁴³ Projekty o numerach: 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 24, 32, 37.

⁴⁴ Projekty o numerach: 4, 7, 8, 16, 25.

⁴⁵ Projekty o numerach: 2, 23, 26.

⁴⁶ Projekty o numerach: 22, 33, 35, 36.

finansowe. W ramach realizacji projektu nr 2 pn. *Modernizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie* zmniejszono zakres projektu i nie wykonano m.in.: montażu systemu schładzania i oświetlenia zewnętrznego budynku, uzupełnienia chodników, modernizacji windy poprzez instalację systemu głośnomówiącego, remontu piwnic, montażu paneli solarnych na dachu. W ramach realizacji projektu nr 23 zrezygnowano z termomodernizacji dwóch budynków wielorodzinnych. Kompleksową termomodernizacją w ramach projektu nr 26 nie objęto pięciu z 11 budynków wielorodzinnych.

(akta kontroli, str. 732 - 750)

W LPR zaplanowano sfinansowanie 17 projektów podstawowych z RPO WP 2014 - 2020, w tym projekt nr 27⁴⁷ w ramach Osi Priorytetowej VI *Spójność przestrzenna i społeczna*, Działanie 6.3 *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej*. Na realizację dziewięciu z 17 projektów podstawowych pozyskano środki z planowanych źródeł w ramach RPO WP 2014 - 2020. Cztery zrealizowane w ograniczonym zakresie projekty sfinansowano m.in. z środków własnych i pozyskanych z WFOŚiGW. Projekt nr 22 będący w trakcie realizacji finansowany był z darowizn. Wnioski o dofinansowanie dwóch niezrealizowanych projektów (nr 5 i nr 6) zostały odrzucone na etapie konkursu z uwagi na zbyt małą liczbę przyznanych punktów za ogólne kryteria merytoryczne. Dla projektu nr 3 nie został złożony wniosek o dofinansowanie w ramach RPO WP 2014 - 2020 Działanie 8.3 gdyż zakładany zakres rzeczowy zadania nie odpowiadał typom i formom wsparcia przewidzianym w konkursie. Realizację dwóch z czterech projektów dodatkowych planowano z RPO WP 2014 - 2020. Zadania te nie zostały zrealizowane ze względu na nieogłoszenie naboru wniosków w ramach RPO 2014 - 2020 WP Działanie 3.2 oraz z uwagi na niespełniania kryteriów naboru w ramach Działania 6.2, Poddziałanie 6.2.1.

(akta kontroli, str. 721 - 730, 776 - 778)

Ze względu na brak dostępnych programów pomocowych wspierających tego typu przedsięwzięcia lub na nie pozyskanie dofinansowania ze źródeł wskazanych w programie, jako podstawowe, realizację ośmiu projektów finansowano z alternatywnych źródeł (w tym: projekty o numerach 2, 9, 18 ze środków własnych, projekt nr 19 z WFOŚiGW, projekt nr 22 z darowizn). Dla trzech projektów (nr 28, nr 31, nr 32) złożono wnioski o dofinansowanie do Krajowego Planu Odbudowy. Zadania nr 11 Gmina planuje wykonać z własnych środków finansowych.

Realizacja 17 projektów⁴⁸ była finansowana ze źródeł wskazanych w LPR.

Dla 11 projektów⁴⁹ podstawowych nie podjęto żadnych działań mających na celu pozyskanie środków finansowych na realizację z alternatywnych źródeł finansowania m.in. z uwagi na: brak programów wspierających tego rodzaju zadania, trudną sytuację finansową Gminy⁵⁰, zmianę planów, co do realizacji części zadań.

Z czterech dodatkowych projektów jeden zaplanowano zrealizować z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. W przypadku pozostałych trzech zadań dodatkowych nie były podejmowane działania w celu pozyskania finansowania.

Prezydent wyjaśnił, że *Gmina na bieżąco śledzi informacje o dostępnych programach pomocowych, z uwagi na brak programów wspierających tego rodzaju zadania w obecnej perspektywie finansowej UE oczekujemy na perspektywę 2021 - 2027.*

(akta kontroli, str. 721 - 730)

⁴⁷ Projekt nr 27 pn. *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych miasta Tarnobrzega poprzez zagospodarowanie terenów wokół Jeziora Tarnobrzskiego- etap I.*

⁴⁸ Projekty podstawowe o numerach: 1, 4, 7, 8, 16, 23, 17, 20, 25, 26, 27, 29, 30, 33, 34, 35, 36.

⁴⁹ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 15, 21, 24, 37.

⁵⁰ Wg. wyjaśnień Prezydenta.

1.4. Na realizację projektów podstawowych do 30 września 2020 r. przeznaczono 141.580 tys. zł z zaplanowanych w LPR 200.602 tys. zł, z tego: na zrealizowanie 12 projektów podstawowych (w tym w pełnym zakresie pięciu i w ograniczonym siedmiu) wydatkowano łącznie 21.266 tys. zł⁵¹. Z ww. kwoty Urząd wydatkował 3.620 tys. zł, z tego: na projekty zrealizowane w pełnym zakresie 106 tys. zł i na projekty zrealizowane w ograniczonym zakresie 3.514 tys. zł (w tym ze środków własnych 1.239 tys. zł i ze środków pomocowych 2.275 tys. zł). Na projekty znajdujące się w trakcie realizacji zaplanowano środki w wysokości 120.314 tys. zł, w tym na realizację do końca III kwartału Urząd wydatkował 16.133 tys. zł. Urząd przekazał do Tarnobrzeskich Wodociągów Sp. z o.o. w ramach *Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Tarnobrzeskich Wodociągów Sp. z o.o.* w celu realizacji m.in. projektu nr 30 w latach 2017 - 2020 (III kwartał) łączną kwotę 8.780 tys. zł.

Kwoty wydatków poniesionych na realizację projektów zrealizowanych w częściowym zakresie różniły się od kwot wydatków zaplanowanych na ich realizację, ze względu na niewykonanie pełnego planowanego zakresu w związku z ograniczonymi zasobami finansowymi.

Rozbieżność kwot planowanych i rzeczywiście poniesionych na zrealizowanie pięciu projektów podstawowych wynikała w przypadku projektów o charakterze infrastrukturalnym m.in. faktu, iż wartość zadań w LPR była określona szacunkowo, a realizacja nastąpiła po sporządzeniu szczegółowej dokumentacji (w tym aktualizacji kosztorysu), w przypadku projektów o charakterze społecznym m.in. z ilości i charakteru zidentyfikowanych potrzeb grup docelowych projektów.

W związku z niezrealizowaniem żadnego projektu dodatkowego nie poniesiono żadnych wydatków na ich realizację.

(akta kontroli, str. 699 - 720, 754 – 764, 1224 - 1225)

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) przeprowadzono 11 postępowań o udzielenie zamówień publicznych (z tego: w 2017 r. - 1, w 2018 r. - 5, w 2019 r. - 3, w 2020 r. - 2) z zastosowaniem przepisów *pzp*, w związku z realizacją w ramach LPR poszczególnych projektów podstawowych. Wszystkie postępowania zostały przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. W 2017 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie projektu podstawowego nr 1⁵² na kwotę 2.071 tys. zł netto. W 2018 r. pięciokrotnie przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na projekt nr 20⁵³. Postępowania były unieważniane, gdyż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający planował przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W 2019 r. przeprowadzono postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie projektów nr 27⁵⁴ i nr 34 (I etap)⁵⁵, na łączną kwotę 10.456 tys. zł. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację projektu nr 27 było przeprowadzane dwukrotnie, gdyż cena najkorzystniejszej oferty w pierwszym postępowaniu przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Do końca III kwartału 2020 r.

⁵¹ Wydatki poniesione na projekty zrealizowane w pełnym zakresie to: projekt nr 4 - 466.155,81 zł, projekt nr 7 - 421.171,25 zł, projekt nr 8 - 346.955,70 zł, projekt nr 16 - 112.827,62 zł, projekt nr 25 - 8.668.709 zł. Wydatki poniesione na realizację projektów w ograniczonym zakresie: projekt nr 1 - 2.715.583,85 zł, projekt nr 2 - 97.759,94 zł, projekt nr 9 - 79.511,99 zł, projekt nr 18 - 544.540,41 zł, projekt nr 19 - 174.660 zł, projekt nr 23 - 4.718.247,84 zł, projekt nr 26 - 2.919.667 zł.

⁵² Projekt nr 1 pn. *Rozwój instytucji kultury i zasobów dziedzictwa kulturowego Tarnobrzeskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez przebudowę Tarnobrzeskiego Domu Kultury.*

⁵³ Projekt nr 20 pn. *Rozwój terenów zieleni na obszarze miasta Tarnobrzega.*

⁵⁴ Projekt nr 27 pn. *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych miasta Tarnobrzega poprzez zagospodarowanie terenów wokół Jeziora Tarnobrzeskiego" – etap I.*

⁵⁵ Projekt nr 34 pn. *Przebudowa dróg gminnych w strefie gospodarczej w Tarnobrzegu – Machowie* zostało podzielone na dwa etapy. I etap dotyczył przebudowy ul. Zakładowej, a etap II przebudowy ul Strefowej.

przeprowadzono postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na projekty nr 29 i nr 34 (II etap) na łączną kwotę 17.365 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono żadnego postępowania o udzielenie zamówień publicznych z zastosowaniem przepisów *pzp* w ramach realizacji projektów dodatkowych.

(akta kontroli, str. 836 - 841)

Szczegółowym badaniem objęto postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem *pzp* na projekty: nr 1 na wartość 2.071 tys. zł i nr 27 na wartość 7.315 tys. zł. Zamówienia przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy *pzp* oraz art. 44 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*⁵⁶ oraz zapisami zarządzenia w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Tarnobrzega*⁵⁷.

(akta kontroli, str. 842 - 848, 861 - 989)

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) przeprowadzono 30 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z wyłączeniem przepisów *pzp* w związku realizacją projektów podstawowych, z tego w celu realizacji:

- projektu nr 1 udzielono dziewięć zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (sześciu w 2016 r., jednego w 2017 r., dwóch w 2018 r.),
- projektu nr 17 udzielono trzech zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (dwóch w 2016 r. i jednego w 2017 r.),
- projektu nr 20 udzielono trzech zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (jednego w 2016 r., jednego w 2017 r., jednego w 2019 r.),
- projektu nr 27 udzielono dziesięciu zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (sześciu w 2018 r., czterech w 2019 r.),
- projektu nr 29 udzielono dwóch zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (jednego w 2017 r., jednego do 30 września 2020 r.),
- projektu nr 34 udzielono trzech zamówień publicznych z wyłączeniem przepisów *pzp* (dwóch w 2019 r., jednego do 30 września 2020 r.).

(akta kontroli, str. 849 - 856)

Szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z wyłączeniem przepisów *pzp*, związane z realizacją projektów nr 20, nr 27 i nr 29. Postępowanie związane z realizacją projektu nr 29 zostało udzielone w 2017 r. na kwotę 9.900 zł netto i dotyczyło sporządzenia opracowania studium wykonalności wraz ze specyfikacją dotyczącą kryteriów oceny merytorycznej dla tego zadania. Postępowanie związane z projektem nr 27 zostało udzielone w 2018 r. na kwotę 18.000 zł netto i dotyczyło opracowania studium wykonalności wraz ze specyfikacją dotyczącą kryteriów oceny merytorycznej i jakościowej dla tego projektu. Postępowanie związane z realizacją projektu nr 20 zostało udzielone w 2019 r. na kwotę 2.340 zł i dotyczyło wykonania i montażu tablic informacyjnych dla tego zadania.

Wszystkie trzy postępowania o udzielenia zamówienia zostały przeprowadzone zgodnie z regulaminem *pzp* dotyczącym zamówień o wartości netto nieprzekraczającej bądź równej 60 tys. zł. Zaproszenia do składania ofert odbywały się w drodze zapytania ofertowego zawierającego m.in. opis zamówienia, termin realizacji, płatności oraz termin składania ofert, kierowane były do trzech

⁵⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.)

⁵⁷ Zarządzenie nr 23/2015 Prezydenta Miasta Tarnobrzega z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Tarnobrzega* zmienione Zarządzeniem nr 37/2017 z dnia 7 lutego 2017 r., dalej regulamin *pzp*.

wykonawców. Wyboru ofert dokonywano w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

(akta kontroli, str. 857 - 860)

Z 12 projektów podstawowych zrealizowanych w pełnym i ograniczonym zakresie za realizację siedmiu odpowiedzialna była Gmina, a za realizację pięciu inne podmioty. Z siedmiu projektów zrealizowanych w ograniczonym zakresie i będących w trakcie realizacji, projekty o numerach: 1, 17, 20, 27, 29, były współfinansowane ze środków europejskich. Realizacja projektu nr 34 pn. *Przebudowa dróg gminnych w strefie gospodarczej w Tarnobrzegu – Machowie* została podzielona na dwa etapy i sfinansowana z Funduszu Dróg Samorządowych. Realizacja projektu nr 19 pn. *Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej miasta Tarnobrzega II etap* została współfinansowana ze środków WFOŚiGW.

Ewidencja dochodów i wydatków była prowadzona na kontach zgodnie z zakładowym planem kont. Klasyfikacji dochodów i wydatków, w tym pochodzących z UE dokonywano wg działów, rozdziałów i paragrafów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁵⁸. Dla potrzeb projektów współfinansowanych ze środków europejskich dokonano wyodrębnienia rachunków bankowych oraz ewidencji zapisów, poprzez ujmowanie ich w księgach o odrębnym oddziale księgowym.

(akta kontroli, str. 990 - 1056)

W LPR nie zamieszczono żadnego zapisu dotyczącego planowanych kosztów zarządzania programem. W uchwałach budżetowych w latach 2017 - 2020 (III kwartał) nie wyodrębniono wydatków na zarządzanie LPR. Ww. wydatki ponoszone były z działu 750 *Administracja publiczna*.

Skarbnik wyjaśniła, że *Urząd nie posiadał wyodrębnionych środków w budżecie miasta w okresie objętym kontrolą tj. w latach 2016 - 2020 na zarządzanie LPR. Wydatki na zarządzanie LPR ponoszone były z działu 750 - administracja publiczna. Ponadto wyjaśniła, że wydatki na zarządzanie programem ponoszone były m.in.: na opracowanie LPR, organizację spotkań Zespołu ds. rewitalizacji, zakupy kawy, herbaty, wydruki materiałów/protokołów, zużycie materiałów eksploatacyjnych, organizację spotkań dotyczących Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Tarnobrzeckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz przygotowania do złożenia wnioski do RPO WP 2014 - 2020, do Działania 6.3 w 2018 r. oraz przygotowania wniosków przez PUP Tarnobrzeg i MOPR Tarnobrzeg do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w 2019 r. oraz przygotowanie materiałów do konsultacji społecznych w 2019 r.*

W 2016 r. Gmina poniosła koszty opracowania LPR w wysokości 58.792,10 zł (z tego: 49.973,29 zł zostało sfinansowane ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, 8.818,81 zł ze środków własnych Gminy).

Szacunkowa wartość poniesionych kosztów w latach 2017 - 2020 na zarządzanie LPR wyniosła 4.490 zł (z tego: w 2017 r. - 1.280 zł, w 2018 r. - 250 zł, w 2019 r. - 1.680 zł, 2020 r. - 1.280 zł).

(akta kontroli, str. 1057 - 1059)

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053).

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2016 - 2020 nie przeprowadzono - z wyjątkiem jednych konsultacji dotyczących aktualizacji LPR w zakresie projektów podstawowych nr 35 i 36 - innych konsultacji na etapie wdrażania. W ww. okresie nie zostały też przeprowadzone żadne konsultacje na etapie monitorowania.

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji⁵⁹ *partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji, jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie)* oraz zapisami LPR dotyczącymi m.in.: wykorzystania czynnych form konsultacji tzn. komunikacji dwukierunkowej, wieloetapowości i wieloaspektowości konsultacji społecznych.

Prezydent wyjaśnił, że *na etapie monitorowania LPR nie prowadzono konsultacji społecznych z uwagi na przeoczenie zapisów programu dotyczących konieczności prowadzenia konsultacji projektów. Gmina pierwszy raz wdrażała LPR według Wytycznych Ministra Rozwoju.*

Ponadto wyjaśnił, że Gmina nie prowadziła czynnych form partycypacji społecznej z uwagi na niewystarczające środki finansowe.

(akta kontroli, str. 589 - 616, 767 - 774)

2. W latach 2016 - 2020 (III kwartał) w trakcie wdrażania LPR nie prowadzono działań związanych z partycypacją społeczną *w formie biernej* polegającą m.in. na zamieszczaniu informacji, na stronach internetowych, lokalnej prasie dla 25 projektów podstawowych i czterech projektów pozostałych. Ponadto dla 36 podstawowych i czterech pozostałych nie prowadzono działań związanych z partycypacją społeczną wskazaną w LPR, jako *formy czynne, w szczególności spotkań i wywiadów z mieszkańcami.*

Prezydent wyjaśnił, że *nie przeprowadzono dla wszystkich projektów podstawowych i pozostałych czynnych form konsultacji społecznych z uwagi na przeoczenie zapisów dotyczących niniejszego wymogu w LPR.*

Ponadto wyjaśnił, że *powodem niepodjęcia działań związanych z partycypacją społeczną bierną 25 projektów podstawowych i pozostałych było przeoczenie zapisów w programie.*

(akta kontroli, str.697 - 698)

Ocena cząstkowa

Realizacja procesu rewitalizacji przez Gminę nie odpowiadała w pełni założeniom przyjętym w LPR. Z zaplanowanych 37 projektów podstawowych w pełnym zakresie zrealizowano pięć, w ograniczonym siedem, a w trakcie realizacji było 10 zadań. Z czterech dodatkowych projektów nie zrealizowano żadnego, a jedynie podjęto działania w celu realizacji jednego zadania. Nie zostało zrealizowane 15 przedsięwzięć podstawowych.

Przesunięcie terminu realizacji w stosunku do wskazanego w LPR nastąpiło dla sześciu projektów podstawowych. Podmioty wskazane w LPR, jako odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów podstawowych osiem zadań w związku z brakiem dostępnych programów pomocowych wspierających tego typu przedsięwzięcia lub nieuzyskaniem dofinansowania ze źródeł wskazanych w programie, jako podstawowe, sfinansowały ich realizację m.in. ze środków własnych lub pozyskanych z WFOŚiGW. Realizacja 17 projektów podstawowych

⁵⁹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020 (MR/H 2014 - 2020/20(2)08/2016 z 2 sierpnia 2016 r. Dalej: Wytyczne Ministra Rozwoju.

była prowadzona ze źródeł wskazanych w programie. NIK ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Urząd w celu pozyskania środków finansowych z alternatywnych źródeł finansowania w celu realizacji projektów podstawowych, za które był odpowiedzialny

Na zrealizowanie 12 projektów (w tym pięciu w pełnym i siedmiu w częściowym zakresie) wydatkowano łącznie 21.266 tys. zł, co stanowiło 10,6% zaplanowanych wydatków (w łącznej kwocie 200.602 tys. zł). Na projekty znajdujące się w trakcie realizacji zaplanowano środki w wysokości 120.314 tys. zł.

Postępowania o udzielenie zamówień publicznych zostały przeprowadzone prawidłowo, zgodnie z *pzp* i wewnętrznymi regulacjami. Ewidencja dochodów i wydatków była prowadzona na kontach zgodnie przepisami prawa i zakładowym planem kont. Dla potrzeb projektów współfinansowanych ze środków europejskich prawidłowo dokonano wyodrębnienia rachunków bankowych oraz ewidencji zapisów, poprzez ujmowanie ich w księgach o *odrębnym oddziale księgowym*.

NIK negatywnie ocenia brak działań w zakresie partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania LPR. Zwraca uwagę, że ograniczenie się jedynie do form partycypacji biernej polegających jedynie na informowaniu, przy rezygnacji ze wskazanych w LPR *spotkań i wywiadów z mieszkańcami*, nie zapewni dojrzałego udziału społeczeństwa w procesie rewitalizacji.

Obszar

Opis stanu
faktycznego

2. Efekty prowadzonej rewitalizacji.

2.1. W LPR określono proces monitoringu, jako systematyczne obserwowanie zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zalecono jego prowadzenie jednocześnie w kilku płaszczyznach, tak by dostarczał informacji na tematy postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwiał kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów. Monitoring miał się odbywać w dwóch etapach, jako roczne sprawozdanie z realizacji celów - zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów - oraz jako analiza wskaźnikowa służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżności podejmowanych działań z osiągniętymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy według *wskaźników rezultatu* określonych w odniesieniu do obszaru rewitalizacji. W LPR ww. wskaźniki zostały zdefiniowane, jako: *liczba mieszkańców, liczba bezrobotnych, liczba osób długotrwale bezrobotnych, liczba osób korzystająca z pomocy społecznej, liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, jakość życia*.

W LPR nie przedstawiono wprost powiązania *kluczowych wskaźników rezultatu (w odniesieniu do obszaru rewitalizacji)* z poszczególnymi celami rewitalizacji.

Prezydent wyjaśnił, że *pomiaru osiągnięcia na koniec 2017 r., 2018 r., 2019 r. poszczególnych celów rewitalizacji dokonywano w następujący sposób: Cel 1 Wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców obszarów rewitalizacji określa wskaźnik rezultatu - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Cel 2 Poprawa, jakości życia na obszarze rewitalizacji – wskaźnik - Jakość życia. Cel 3 Utworzenie regionalnego centrum rekreacji i wypoczynku w oparciu o potencjał Jeziora Tarnobrzskiego - wskaźnik - Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą. Cel 4 Zwiększenie aktywności gospodarczej miasta Tarnobrzega – wskaźniki: Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, Liczba bezrobotnych i Liczba osób długotrwale bezrobotnych.*

(akta kontroli, str. 477 - 478, 1173 - 1176)

W LPR określono źródła pozyskiwania danych i informacji dla wskaźników monitoringu (rezultatu) w odniesieniu do obszaru rewitalizacji. Dane dla wskaźników dotyczących *liczby mieszkańców, liczby bezrobotnych, liczby osób długotrwale bezrobotnych, liczby osób korzystających z pomocy społecznej, liczby osób prowadzących działalność gospodarczą* miały być pozyskiwane z GUS⁶⁰ lub BDL⁶¹, z PUP oraz z MOPR raz na rok. Pomiaru wskaźnika, *jakość życia* miano dokonywać raz na trzy lata na podstawie badania ankietowego. W LPR wskazano, iż monitoring jest procesem ciągłym, a dane prezentowane będą w rocznych sprawozdaniach.

(akta kontroli, str. 478)

Ewaluacja w LPR w szerokim zakresie dotyczyła realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. W wąskim zakresie miała się koncentrować na realizacji poszczególnych elementów programu, a kryteriami oceny zapisów miały być: *wskaźniki realizacji celów, rozwiązywanie problemów, realizacja wizji rozwoju*.

Wg zapisów LPR ewaluacja miała się opierać na trzech rodzajach ocen: przed realizacją, w trakcie realizacji oraz po realizacji działań. Ocena przeprowadzona w trakcie realizacji programu ma dać odpowiedź na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku.

Ocena aktualności i stopnia realizacji programu miała się odbywać raz na trzy lata zgodnie z systemem monitorowania i oceny.

W LPR nie zdefiniowano szczegółowo wskaźników realizacji celów dla procesu ewaluacji.

(akta kontroli, str. 477 - 478)

W LPR dla przyjętych *wskaźników rezultatu* (monitoringu) nie określono wartości bazowych (wyjściowych), pośrednich do osiągnięcia w trakcie wdrażania programu oraz docelowych. Wg zapisów LPR wskaźniki *rezultatu* miały być przedstawiane w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.

(akta kontroli, str. 478)

Wg zapisów LPR za zadania dotyczące prowadzenia systemu monitoringu i oceny aktualności stopnia realizacji programu (ewaluacji) odpowiedzialni byli Prezydent, Zespół (w zakresie opinii), oraz Wydział RMiFP.

(akta kontroli, str. 475 - 477)

2.2. Zadania dotyczące prowadzenia systemu monitoringu i ewaluacji LPR zostały powierzone Naczelnikowi i jednemu pracownikowi Wydziału RMiFP. Ww. zadania nie zostały szczegółowo wskazane w zakresach czynności tych pracowników. Prezydent wyjaśnił, że *osoby te nie mają wprost wpisanego w kartach zadań stanowiska pracy zakresu czynności dot. monitoringu i ewaluacji LPR. Zadania te wynikają z zapisów kart zadań, określonych w części II tj. opracowywanie programów i analiz potrzebnych do aplikowania o ośrodki oraz przygotowywanie i opracowywanie materiałów i danych niezbędnych do złożenia wniosków ze środków programów pomocowych*.

(akta kontroli, str. 539, 1173 - 1176)

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) sporządzono dwa monitoringi *Procesu Wdrażania Lokalnego Programu rewitalizacji Miasta Tarnobrzega*⁶², z tego jeden łącznie za

⁶⁰ Główny Urząd Statystyczny.

⁶¹ Bank Danych Lokalnych.

⁶² Dalej: monitoring.

2017 r. i 2018 r.⁶³ oraz za 2019 r. w trakcie kontroli NIK. W monitoringu za 2017 r. i 2018 r. łącznie przedstawiono *Kluczowe działania związane z realizacją programu za lata 2017 i 2018* i przedstawiono działania podjęte na rzecz 37 projektów podstawowych oraz czterech projektów pozostałych.

Prezydent wyjaśnił, że *monitoring za 2017 r. i 2018 r. został sporządzony łącznie z uwagi na to, iż wdrażanie LPR rozpoczęto pod koniec 2017 r.* Ponadto wyjaśnił, że *monitoring LPR za 2019 r. został sporządzony w październiku 2020 r. z uwagi na sytuację pandemiczną w kraju i braki kadrowe.*

(akta kontroli, str. 1060 - 1079, 1173 - 1176)

W monitoringu za lata 2017 - 2018 i w monitoringu za 2019 r. podano błędnie wartości *kluczowych wskaźników rezultatu w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.* Ww. wskaźniki dla każdego roku zostały wyliczone dla terenu całego miasta, a nie w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.

Dane służące do ich wyliczenia były uzyskane ze źródeł określonych w LPR. Do monitoringu za lata 2017 - 2018 uzyskano w 2019 r., a do monitoringu za 2019 r. w 2020 r. Monitoring za lata 2017 - 2018 oraz za 2019 r. zostały zaopiniowane pozytywnie przez Zespół i opublikowane na stronie internetowej Urzędu.

W sporządzonych monitoringach mimo zapisów LPR brakowało wartości wskaźnika produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów podstawowych i pozostałych.

(akta kontroli, str. 1060 - 1172)

W celu określenia jednego z kluczowych *wskaźników rezultatu (monitoringu) - jakość życia* wyliczanego raz na trzy lata, w trakcie kontroli⁶⁴ Gmina opublikowała na stronie internetowej formularz badania ankietowego dotyczącego poprawy, jakości życia na obszarze rewitalizowanym. Z przeprowadzonego badania ankietowego sporządzono *Raport z badania efektów realizacji LPR* podpisany przez Prezydenta 7 grudnia 2020 r. W badaniu ankietowym wzięło udział 88 osób, z czego 65 osób stanowili mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

(akta kontroli, str. 1197 - 1208)

W urzędzie nie sporządzano wynikającej z zapisów LPR dotyczących ewaluacji *oceny w trakcie realizacji działań*, która miała udzielić odpowiedzi czy przyjęte cele oraz podjęte w następstwie działania zmiernają w dobrym kierunku, nie określono również wskaźników ewaluacji, w tym *wskaźników realizacji celów rewitalizacji.*

Prezydent wyjaśnił, że *na etapie opracowywania LPR nie zostały określone wskaźniki ewaluacji, w tym wskaźniki realizacji celów z uwagi na brak jednoznacznych zapisów w tym zakresie, w wytycznych dotyczących przygotowania programów rewitalizacji. Niemniej jednak wskaźniki realizacji celów zostaną określone w późniejszym etapie wdrażania LPR.*

(akta kontroli, str. 1173 - 1176)

2.3. Wdrażanie LPR rozpoczęto pod koniec 2017 r., a do 4 grudnia 2020 r. zrealizowano 12 projektów podstawowych (z tego: pięć w pełnym zakresie i siedem częściowo), w trakcie realizacji było 10 projektów, a nie zrealizowano 15 projektów. Na etapie wdrażania pojawiały się problemy związane m.in. z pozyskaniem finansowania z zaplanowanych w LPR źródeł finansowania, realizacją projektów zgodnie z zakresami i terminami wskazanymi w programie.

Z 15 niezrealizowanych projektów podstawowych jednostki wskazane w LPR, jako odpowiedzialne za realizację:

⁶³ Sporządzony w lipcu 2019 r.

⁶⁴ Formularz był dostępny na stronie internetowej Urzędu od 13 do 23 października 2020 r.

- nie planują realizacji siedmiu zadań⁶⁵,
- realizację trzech zadań uzależniają od pozytywnego rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie,
- realizację trzech projektów uzależniają od pojawienia się możliwości finansowania w ramach perspektywy UE na lata 2021-2027,
- projekt nr 11 planują realizować w zmienionym zakresie.

Z informacji pozyskanych w trakcie kontroli przez Prezydenta od podmiotów wskazanych w LPR, jako odpowiedzialnych za realizację, (w tym: od Dyrektora MOPR, Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 10), a nierealizujących ich, wynika m.in., iż związku ze zmianą ich sytuacji finansowej nie planują realizacji projektów, a część projektów⁶⁶ w następstwie zaistniałych zmian społecznych przestała być aktualna.

Gmina nie miała wiedzy w zakresie planowanej realizacji projektu nr 24, za którego realizację odpowiedzialna była Wspólnota Mieszkaniowa. Prezes Wspólnoty wyjaśnił, że są w dalszym ciągu zainteresowani realizacją powyższego projektu przy założeniu, iż pozyskają środki na realizację.

(akta kontroli, str. 767 - 774, 1177 - 1190, 1226 - 1228)

LPR został zaktualizowany w zakresie dwóch projektów podstawowych (nr 35, nr 36) i przyjęty uchwałą⁶⁷ Rady Miasta 25 września 2019 r. Aktualizacja nastąpiła w wyniku ogłoszenia przez Instytucję Zarządzającą RPO WP 2014 - 2020 naboru wniosków o dofinansowanie EFS⁶⁸ projektów dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy (Działania: 7.1 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, 7.3 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości)*.

Aktualizacja LPR w zakresie projektu podstawowego nr 35 dotyczyła m.in.: zapewnienia spójności zapisów w programie z wnioskiem o dofinansowanie w zakresie liczby osób objętych projektem, rodzaju zastosowanych form wsparcia dla uczestników projektu, wartości projektu i okresu realizacji. Aktualizacja projektu podstawowego nr 36 dotyczyła m.in.: liczby udzielonych dotacji bezzwrotnych dla osób bezrobotnych, wysokości kwoty dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, wysokości wsparcia pomostowego, zmieniono wskaźnik produktu i rezultatu dotyczący liczby utworzonych miejsc pracy i liczby osób, które otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej. Aktualizacja LPR została przeprowadzona zgodnie z zapisami programu. Prezydent przekazał wniosek o zmianę programu do Rady Miasta. Do wniosku została dołączona opinia Zespołu.

W latach 2016 - 2020 (III kwartał) nie dokonano aktualizacji LPR w związku z innymi zaistniałymi zmianami, które uzasadniały jej dokonanie. Ponadto jak wskazujemy te przesłanki to należy przede wszystkim wskazać, że siedem z 15 niezrealizowanych projektów podstawowych ujętych w LPR, ze względu m.in. na zmianę sytuacji społecznej i gospodarczej nie planują realizować. Do pozostałych przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia aktualizacji należą m.in. realizacja siedmiu projektów w częściowym zakresie oraz realizacja projektów w innych terminach niż określone w programie.

(akta kontroli, str. 587 - 588, 1192 - 1194)

Zaktualizowany program w zakresie projektów podstawowych o numerach 35 i 36 został przyjęty uchwałą Rady Miasta i przekazany do Urzędu Marszałkowskiego

⁶⁵ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 12, 13, 14, 15.

⁶⁶ Projekty podstawowe o numerach: 3, 5, 6, 12, 13, 14, 15.

⁶⁷ Uchwała nr XVII/182/2019 Rady Miasta Tamobrzega z dnia 25 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tamobrzega na lata 2016-2023.

⁶⁸ Europejski Fundusz Społeczny.

celem weryfikacji i *wpisania do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego*. Po uzupełnieniu braków formalnych LPR został uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie⁶⁹ wpisany 18 marca 2020 r. do ww. wykazu. LPR nie wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W dniach od 13 września 2019 r. do 18 września 2019 r. przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące aktualizacji LPR w zakresie zadań nr 35 i nr 36, w formie zbierania uwag propozycji, opinii wyłącznie w formie papierowej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego zamieszczonego w BIP i na stronie internetowej Urzędu. Dwie uwagi, które wpłynęły w trakcie konsultacji społecznych zostały zaopiniowane przez Zespół negatywnie, gdyż nie odnosiły się do zakresu aktualizacji.

Uchwała Rady Miasta w sprawie przyjęcia *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Tarnobrzega na lata 2016-2023* została terminowo przekazana do wojewody.

(akta kontroli, str. 114 - 118, 589 - 616)

2.4. W ramach pięciu zrealizowanych w pełnym zakresie projektów podstawowych osiągnięto efekty polegające m. in. na:

- aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, podniesieniem kompetencji wychowawczych (projekty nr 4 i nr 7),
- poprawie funkcjonowania niesamodzielnych osób starszych w miejscu zamieszkania oraz zwiększeniu wiedzy i umiejętności w zakresie opieki nad nimi przez opiekunów nieformalnych (projekt nr 8),
- wyremontowaniu placu zabaw przy przedszkolu nr 12 (projekt 16),
- termomodernizacji sześciu wielorodzinnych budynków mieszkalnych (projekt nr 25).

Dla trzech zrealizowanych projektów finansowanych z EFS w ramach RPO WP 2014 - 2020 osiągnięto określone w ramach umów o dofinansowanie wymagany poziom wskaźników produktu i rezultatu. Dla dwóch zrealizowanych projektów podstawowych, finansowanych m.in. ze środków własnych podmiotów realizujących nie było wymogu określenia wskaźników produktu i rezultatu wynikającego ze źródła finansowania.

W ramach siedmiu projektów podstawowych zrealizowanych w ograniczonym zakresie wykonano:

- remont zabytkowej części TDK⁷⁰, co pozwoliło na zwiększenie liczby mieszkańców korzystających z jego ofert (projekt nr 1),
- remont dachu budynku MOPR (projekt nr 2) i budynku DPS⁷¹ w Tarnobrzegu (projekt nr 9),
- termomodernizację dwóch z czterech przychodni obejmującą ocieplenie ścian budynku, wymianę okien i modernizację instalacji C.O. (projekt nr 18),
- częściową termomodernizację dachu jednego z ośmiu budynków użyteczności publicznej⁷² polegającą na wymianie świetlików dachowych (projekt nr 19),
- termomodernizację trzech z pięciu wielorodzinnych budynków (projekt nr 23),

⁶⁹ Uchwała nr 133/3065/20 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 18 marca 2020 r. w sprawie wpisania programu rewitalizacji do Wykazu programów rewitalizacji województwa podkarpackiego.

⁷⁰ Tarnobrzesci Dom Kultury.

⁷¹ Dom Pomocy Społecznej, dalej: DPS.

⁷² Dach budynku Centrum Kształcenia Praktycznego.

- termomodernizację sześciu z 11 wielorodzinnych budynków obejmującą m.in.: ocieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu, remont instalacji odgromowej, remont balkonów, wykonanie daszków nad balkonami ostatniej kondygnacji, wykonanie wentylacji klatek schodowych. (projekt nr 26).

W trakcie realizacji było 10 projektów podstawowych, z których na dzień 8 grudnia 2020 r. nie można było określić efektów ze względu na niski stopień zawansowania działań na rzecz realizacji dla trzech zadań (z tego: projekt nr 35 znajdował się na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, dla projektu nr 36 podpisano umowę o dofinansowanie, projekt nr 17 był w trakcie procedury przetargowej). W ramach projektu nr 22 pn. *Budowa hospicjum* wybudowano budynek w stanie surowym, w ramach projektu nr 33 pn. *Budowa Stancji Żeglarskiej Jacht Klubu „Siarkopol”*, wykonano prace ziemne polegające na wyrównaniu terenu.

Zakończenie realizacji projektu nr 20, w ramach, którego dokonano odnowienia terenów zieleni rekreacyjnej nad Wisłą (w tym: wykonano nowe nawierzchnie alejek i placów, nasadzono rośliny ozdobne i trawniki) przewidziano na 31 grudnia 2020 r. W ramach projektu nr 30 pn. *Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na rewitalizowanym obszarze miasta Tarnobrzega wokół jeziora Tarnobrzieskiego* wybudowano sieć sanitarną grawitacyjno-ciśnieniową z tłocznią ścieków. W ramach projektu nr 34 wykonano przebudowę dwóch⁷³ z sześciu planowanych dróg. Dla pozostałych czterech dróg został 10 sierpnia 2020 r. złożony wniosek o dofinansowanie z Programu Fundusz Dróg Samorządowych.

Dwa projekty podstawowe nr 27 i nr 29 o charakterze infrastrukturalnym zlokalizowane zostały w podobszarze rewitalizacji znajdującym się na terenach wokół Jeziora Tarnobrzieskiego. W ramach projektu nr 27 do 13 listopada 2020 r. wybudowano m.in.: budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi dla policji i służb ratunkowych z sanitariatami oraz budynki gastronomiczne, ławki pierścieniowe z ładowarkami USB, utwardzono i wybrukowano miejsce pod altaną grillową. Realizacja projektu nr 29 polegała na budowie dwóch ulic o nazwach Plażowa i Żeglarska. Do 13 listopada 2020 r. wybudowano m.in. dwie jezdnie ul. Plażowej wraz ze ścieżką rowerową i chodnikiem. Na jezdniach ul. Żeglarskiej brakowało warstwy ścieralnej, na ścieżkach rowerowych brakowało warstwy bitumicznej i nie na całej długości chodnika została położona kostka brukowa.

Na dzień zakończenia kontroli dla jednego z czterech projektów pozostałych (nr 1) trwały prace nad przygotowaniem dokumentacji przetargowej na opracowanie dokumentacji technicznej.

(akta kontroli, str. 732 - 750 1209 - 1221)

W LPR określono mechanizmy zapewnienia komplementarności projektów rewitalizacyjnych z zachowaniem zasad komplementarności, koncentracji i kompleksowości. Wśród 12 projektów zrealizowanych w pełnym i częściowym zakresie były dwa zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji, w tym w ramach projektu nr 9 wykonano remont budynku DPS w Tarnobrzegu oraz wykonano częściową termomodernizację jednej przychodni zlokalizowanej w sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji z uwagi, iż mieszkańcy tego podobszaru korzystali z jej usług. Wszystkie działania podejmowane w ramach ww. projektów zarówno o charakterze infrastrukturalnym jak i społecznym koncentrowały się na problemach i określonych w diagnozie zjawiskach kryzysowych. Działania podejmowane miały na celu ograniczenie ubóstwa, bezrobocia, wsparcie rodzin, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizację osób starszych.

⁷³ Przebudowa ul. Zakładowej została zakończona. Na dzień 10 grudnia 2020 r. ul. Strefowa trwały prace związane z odbiorem robót.

Zasada kompleksowości została zachowana m.in. poprzez realizację projektów zapewniających poprawę warunków technicznych, infrastrukturalnych obiektów w połączeniu z podejmowaniem działań w ramach projektów społecznych. Realizacja projektu podstawowego nr 9 polegająca na przeprowadzeniu remontu DPS, sfinansowanego ze środków własnych Gminy umożliwiła realizację projektu nr 8 pn. *Tarnobrzeg dla seniorów* sfinansowanego ze środków EFS⁷⁴.

Na dzień 10 grudnia 2020 r. w trakcie realizacji był projekt nr 27 polegający na rewitalizacji zdegradowanych terenów wokół jeziora w celu stworzenia warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, usługowej, rekreacyjnej finansowany ze środków EFRR⁷⁵. Działaniami pozwalającymi realizację zasady komplementarności w tym przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, źródeł finansowania w stosunku do projektu nr 27, było podpisanie umowy o dofinansowanie realizacji zadania nr 36 pn. *Wsparcie przedsiębiorczości na rewitalizowanym obszarze gminy Tarnobrzeg* oraz złożenie wniosku o dofinansowanie projektu nr 35 pn. *Aktywizacja zawodowa mieszkańców rewitalizowanych obszarów Tarnobrzega*. W ramach projektów nr 35 i 36 planuje się m.in.: podejmowane działania w celu zapewnienia aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji oraz udzielenie wsparcia szkoleniowego i finansowego w prowadzeniu nowej działalności gospodarczej. Realizacja projektów nr 35 i nr 36 planowana jest z EFS.

Do dnia zakończenia kontroli nie zrealizowano 15 projektów podstawowych i czterech pozostałych⁷⁶ w trakcie realizacji było 10 projektów. Obecnie uniemożliwia to pełną ocenę synchronizacji efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową na obszarze rewitalizacji oraz ocenę osiągniętego efektu synergii.

Ponadto, nie gromadzono i nie poddawano analizie danych pozwalających na ocenę rezultatów wdrażania LPR oraz ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów rewitalizacji.

(akta kontroli, str. 699 - 720, 731 - 750, 1229)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W LPR oraz na etapie wdrażania nie określono dla *kluczowych wskaźników rezultatu* (monitoringu) wartości bazowych (wyjściowych) ani docelowych dla obszaru rewitalizacji, co uniemożliwiało realną ocenę działań podejmowanych w ramach wdrażania programu. Ponadto nie pozwalało to na wskazanie, w jakim kierunku idą zmiany, czy zostaną osiągnięte cele rewitalizacji.

Prezydent wyjaśnił, że *na etapie opracowywania LPR nie określono wartości bazowych (wyjściowych) oraz docelowych z uwagi na brak zapisów o konieczności wprowadzenia wartości bazowych, w wytycznych dotyczących przygotowania programów rewitalizacji. Na etapie wdrażania LPR nie określono również wartości bazowych i docelowych z uwagi na to, iż nie mieliśmy wiedzy, iż jest to konieczne, wytyczne nie wskazywały na wymóg określenia powyższych wartości.*

(akta kontroli, str. 477 - 478, 1173 - 1176)

2. Kluczowe wskaźniki rezultatu (*liczba mieszkańców, liczba bezrobotnych, liczba osób długotrwale bezrobotnych, liczba osób korzystających z pomocy społecznej, liczba osób prowadzących działalność gospodarczą*) ujęte w monitoringu za 2017

⁷⁴ Europejski Fundusz Społeczny.

⁷⁵ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

⁷⁶ Dla projektu dodatkowego nr 1 rozpoczęto prace nad przetargiem na dokumentację projektową.

r., 2018 r. i za 2019 r. zostały wskazane, jako odnoszące się do obszaru rewitalizacji, a faktycznie były obliczone w oparciu o dane dla całego miasta, a nie jak wskazywały zapisy LPR dla obszaru rewitalizacji. Monitoringi zawierające takie dane były publikowane na stronie internetowej Urzędu. Wyczenie ww. wskaźników dla terenu całego Miasta i przedstawienie ich, jako dotyczących obszaru rewitalizacji nie pozwalało na ocenę poziomu osiągnięcia celów rewitalizacji określonych w LPR.

W sporządzonych monitoringach mimo stosownych zapisów w programie brakowało wartości wskaźnika produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów podstawowych i pozostałych.

(akta kontroli, str. 1060 - 1172)

Prezydent wyjaśnił, że *kluczowe wskaźniki rezultatu programu były wyliczane w monitoringach za lata: 2017 - 2019 w oparciu o dane dotyczące całego miasta, z uwagi na trudności w pozyskaniu danych dotyczących obszarów rewitalizacji. W monitoringach za lata 2017 - 2019 omyłkowo znalazło się odniesienie, iż dane dotyczą obszaru rewitalizacji.*

Ponadto wyjaśnił, że *w monitoringach za poszczególne lata nie podano informacji o wskaźnikach produktu i rezultatu na koniec roku dla poszczególnych projektów podstawowych i pozostałych z uwagi na przeoczenie zapisów w programie dotyczących niniejszego wymogu. Gmina pierwszy raz wdraża LPR według wytycznych Ministra Rozwoju.*

(akta kontroli, str. 1173 - 1176)

3. W Urzędzie nie sporządzano wynikającej z zapisów programu oceny *w trakcie realizacji działań*, która miała udzielić odpowiedzi czy przyjęte cele oraz podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku.

Prezydent wyjaśnił, że *w trakcie realizacji działań prowadzono jedynie monitoring LPR z uwagi na przeoczenie zapisu w programie dotyczącego niniejszego wymogu.*

(akta kontroli, str. 1174 - 1176)

4. LPR został zaktualizowany jedynie w zakresie zapisów dotyczących dwóch projektów. Programu nie zaktualizowano w związku z innymi zaistniałymi przesłankami, które uzasadniały dokonanie takiej aktualizacji. Najistotniejszą przesłanką był fakt, iż siedem z 15 niezrealizowanych zadań ze względu m.in. na zmianę sytuacji społecznej i gospodarczej nie jest planowana do realizacji. Do pozostałych przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia aktualizacji należały m.in.: realizacja siedmiu zadań w ograniczonym zakresie oraz realizacja niezgodnie z harmonogram przewidzianym w programie. Ponadto, z zapisów LPR wynika, że *wszystkie zadania są niezbędne do realizacji, aby osiągnąć cele zwarte w programie rewitalizacji miasta Tarnobrzega. Bez realizacji w/w zadań nie jest możliwe osiągnięcie założonych celów i wyprowadzenie z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji miasta Tarnobrzega.*

Prezydent wyjaśnił, że *nie dokonano aktualizacji LPR mimo zaistnienia przesłanek z uwagi na to, iż nie mieliśmy wiedzy, iż jest to konieczne. Instrukcja przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach RPO WP na lata 2014-2020 oraz Wytyczne Ministra Rozwoju nie wskazywały na wymóg dokonywania aktualizacji dokumentu z powodu: zmiany terminów realizacji zadań, nie zrealizowania zadań w terminie wskazanym w programie, częściowej realizacji zadań czy niepozyskania środków finansowych z zaplanowanych źródeł. Podczas kontroli otrzymaliśmy informację, iż należy dokonywać aktualizacji programu z powodu wystąpienia powyższych przesłanek. Aktualizacja LPR jest zaplanowana na początku 2021 r. po trzech latach wdrażania programu.*

(akta kontroli, str. 421, 699 - 720, 1222 - 1223)

Dotychczasowa realizacja LPR polegająca na zrealizowaniu 12 projektów podstawowych (z tego: pięciu w pełnym zakresie i siedmiu w ograniczonym), nie zrealizowaniu 15 projektów i bieżącym realizowaniu 10 zadań nie pozwala na pełną ocenę, w jakim stopniu zakładane efekty zostały osiągnięte.

W ocenie NIK monitoring procesu rewitalizacji był prowadzony nierzetelnie i niezgodnie z zapisami LPR, ze względu na nieprawidłowe wyliczanie wskaźników rezultatu, które były wyliczane na podstawie danych dotyczących całego miasta, a nie obszaru rewitalizacji. Uniemożliwiało to ocenę poziomu osiągnięcia celów rewitalizacji określonych w LPR. Brak określenia dla kluczowych wskaźników rezultatu (monitoringu) wartości bazowych (wyjściowych) i docelowych dla obszaru rewitalizacji nie pozwalał na realną ocenę działań podejmowanych w ramach wdrażania programu.

Ponadto mimo zapisów LPR, w monitoringach brakowało wartości wskaźnika produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów podstawowych i pozostałych.

NIK zwraca uwagę, że nie przeprowadzono wymaganej zapisami *oceny w trakcie realizacji działań*, która miała udzielić odpowiedzi czy przyjęte cele oraz podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku. Dopiero w trakcie kontroli w Urzędzie pozyskano informację, że w związku ze zmianą sytuacji gospodarczej i społecznej podmioty wskazane w LPR, jako odpowiedzialne za realizację nie planują wdrażania siedmiu projektów podstawowych.

Ponadto, mimo zachodzenia dodatkowych przesłanek do przeprowadzenia aktualizacji, (takich jak nierealizowanie 15 projektów podstawowych, realizacja siedmiu w ograniczonym zakresie oraz realizacja zadań w innych terminach niż określone w programie) nie dokonano aktualizacji LPR.

NIK zwraca uwagę, że dla osiągnięcia celów rewitalizacji - jak to wprost zapisano w programie - wszystkie zadania są niezbędne i bez ich realizacji nie będzie możliwe wyprowadzenie z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Określenie wartości wyjściowych (bazowych) i docelowych wskaźników rezultatu w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.
2. Prowadzenie monitoringu LPR w sposób, który pozwoli na dokonanie oceny zachodzących zmian w obszarze rewitalizacji.
3. Sporządzenie wynikającej z LPR *oceny w trakcie realizacji działań*.
4. W przypadku zaistnienia przesłanek do aktualizacji LPR podejmowanie działań w tym kierunku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 28 stycznia 2021 r.

Kontroler
Agnieszka Pomykała
Starszy inspektor k. p.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Rzeszowie
z up.

/-/

Robert Łukasz